UUTISET

Kaukolämmön ja siihen liittyvän sähkön tuotannossa käytetyt polttoaineet vuonna 2012

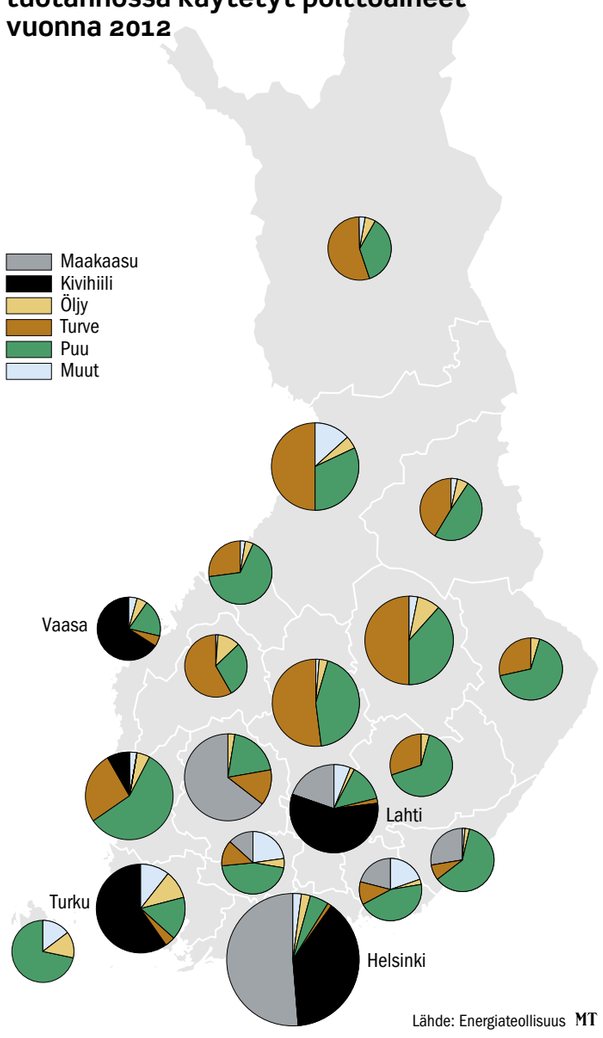

Sähköntuotannon hiilidioksidipäästöt 2006–2013

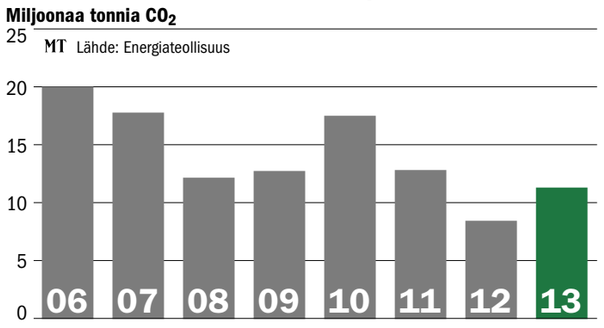

Muutokset sähkönhankinnassa 2012/2013
Nettomuutos –0,8 terawattituntia

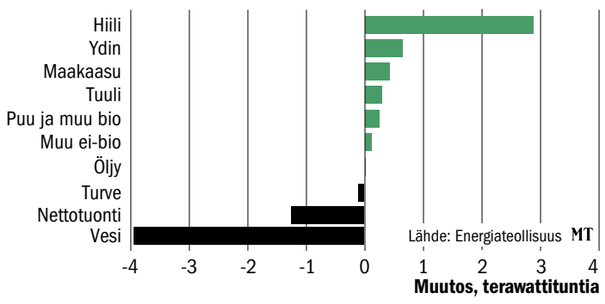

SARI GUSTAFSSON/LEHTIKUVA

Helsingin Salmisaaren voimalaitoksen pääpolttoaine on kivihiili.

Sähkön hiilipäästöt kasvoivat kolmanneksen

Sähköntuotannon hiilipäästöt kasvoivat Suomessa viime vuonna kolmanneksen edellisvuodesta. Vuoteen 2011 verrattuna hiilidioksidipäästöt olivat kuitenkin hieman pienemmät.

Hiilidioksidipäästöjen suuret heilahtelut sähköntuotannossa ovat seurausta vesi- ja kivihiilivoiman vaihtelusta. Viime vuonna kotimaisella vesivoimalla tuotettiin sähköä lähes neljännes vähemmän kuin vuonna 2012. Vesisähkön määrä putosi 16,7 terawattitunnista 12,7 terawattituntiin.

Energiateollisuus ry:n keräämien tietojen mukaan Suomessa viime vuonna tuotettu sähkö oli 69-prosenttisesti kasvihuonepäästötöntä. Uusiutuvilla energialähteillä tuotettiin sähköstä 36 prosenttia.

Sähköntuotannon päästöt hiilestä, maakaasusta ja turpeesta olivat viime vuonna 11,2 miljoonaa tonnia hiilidioksidia.

Kaukolämmöntuotannossa hiilidioksidipäästöt sen sijaan vähenivät viime vuonna 14 prosenttia ja olivat kuusi miljoonaa tonnia. Keskimääräinen ominaispäästö tuotettua kilowattituntia kohti väheni kaukolämmössä kahdeksan prosenttia.

Sähkön kulutus säilyi ennallaan

Suomessa kulutettiin sähköä viime vuonna 84,3 terawattituntia. Viime vuosi oli vuotta 2012 lämpimämpi. Lämpötilakorjattuna sähkönkulutus säilyi viime vuonna ennallaan verrattuna edellisvuoteen.

Teollisuus kulutti sähköä viime vuonna aavistuksen edellisvuotista enemmän, mutta muilla sektoreilla lämpimän sään vuoksi sähköä tarvittiin 2,5 prosenttia vähemmän.

Energiateollisuus ry:n toimitusjohtaja **Juha Naukkarinen** arvioi, että sähkönkulutus kääntyy tänä vuonna lievään nousuun, mikäli vientiteollisuus elpyy edes kohtalaisesti.

Teollisuuteen sähköä meni viime vuonna 40 terawattituntia, mikä oli yhdeksän terawattituntia vähemmän kuin huippuvuonna 2007. Tuolloin Suomen kokonaiskulutus nousi 90 terawattituntiin.

Tuontisähkö kattoi liki viidenneksen

Lähes viidennes Suomessa kulutetusta sähköstä tuli ulkomailta. Eniten sähköä virtasi Ruotsista, joka on ohittanut tärkeimpänä tuontimaana Venäjän.

”Suomen riippuvuus sähkön tuonnista on edelleen suuri. Investointeja kotimaiseen ja ennen kaikkea päästöttömään sähköntuotantoon tarvitaan lisää”, Naukkarinen sanoi esitellessään viime vuoden lukuja.

Viime vuoden kulutushuippu, 14 146 megawattia, koettiin 18. tammikuuta, jolloin kotimainen sähköntuotantokapasiteetti oli lähes kokonaan käytössä. Lisäksi sähköä tuotiin 2 500 megawatin teholla.

Tämän vuoden toistaiseksi suurin huippu, 14 221 megawattia, oli maanantaina 20. tammikuuta.

Yhteistuotannon osuus kasvoi

Kaukolämpöä tuotettiin viime vuonna 34,5 terawattituntia. Yhteistuotantona sähkön kanssa siitä syntyi 25,6 terawattituntia, mikä oli lähes yhtä paljon kuin edellisvuonna.

Yhteistuotannon osuus kaukolämmön kokonaistuotannosta nousi viisi prosenttiyksikköä 74 prosenttiin.

Energiateollisuus ry:n laskelmien mukaan puun, puutähteen ja muiden kotimaisten uusiutuvien energialähteiden osuus nousi kaukolämmön tuotannossa 29 prosenttiin.

Kun mukaan lasketaan teollisuuden lämmön käyttö, hiilineutraalin tuotannon osuus nousi kaukolämmössä 31 prosenttiin, mikä oli kuusi prosenttiyksikköä edellisvuotista enemmän.

Johtaja **Jari Kostaman** mukaan hiilidioksidipäästöjen alenemista kaukolämmön tuotannossa auttoi myös edellisvuotta lämpimämpi sää.

JUHA KAIHLANEN

OP-Pohjola-ryhmän suhdanne-ennuste

	2012	2013e	2014e	2015e
		Määrän muutos, %		
Bruttokansantuote	–0,8	–0,8	1,7	2,5
Tuonti	–1,0	–2,3	2,0	3,7
Vienti	–0,2	0,0	4,2	5,5
Kulutus	0,3	–0,2	0,5	0,9
Investoinnit	–1,0	–4,1	0,0	3,8
Kuluttajahintojen muutos, %	2,8	1,5	1,3	1,7
Ansiotason muutos, %	3,2	2,0	1,2	1,2
Työttömyysaste,%	7,7	8,2	8,2	8,0

OP-Pohjola ennakoi talouskäännettä

Valtion menoihin tarvitaan vielä miljardileikkaus

Hallitus joutuu keväällä yli miljardin euron lisäsäästöihin, OP-Pohjolassa lasketaan. Säästöt pitää etsiä valtion menoista, sillä veroja ei voi enää korottaa.

Pääekonomisti **Reijo Heiskanen** ei lähde neuvomaan poliitikkoja, mistä pitäisi säästää. Ensi vuoden leikkaustarve on 1–1,5 miljardia euroa.

Hallitus on ilmoittanut tekevänsä tarvittavat säästöt verojen korotuksina ja menojen karsintana. Molempia tehdään yhtä paljon.

”Verokorotuksia on tehty enemmän kuin menoja leikattu”, Heiskanen laskee.

Julkinen velka nousee tänä vuonna lähelle 60 prosentin kriisirajaa bruttokansantuotteesta. Raja ylittyy OP-Pohjolan mukaan ensi vuonna, jollei lisäsäästöjä tehdä.

Suomi palasi bulkkiviejäksi

Suomi yltää OP-Pohjolan mukaan ensi vuonna 2,5 prosentin talouskasvuun. Vienti virkistyy viiveellä perässä, sillä euroalue ja maailmantalous alkoivat kasvaa viime vuonna.

OP-Pohjolan ekonomistit ennakoivat Suomen viennin kasvavan yli 4 prosenttia tänä vuonna. Ensi vuonna vienti vauhdittuu 5,5 prosenttiin.

”Olemme vasta suhdannenousun alkuvaiheessa”, Heiskanen sanoo.

Tämän vuoden talouskasvuksi ennakoidaan 1,7 prosenttia. Viime vuosi meni miinuksella. Pohja kosketettiin viime keväänä.

OP-Pohjolan ennuste on myönteisempi kuin muiden talousennustajien ennen joulua tekemät.

”Odotukset ovat niin matalalla, että pienikin elpyminen merkitsee myönteisiä yllätyksiä tänä vuonna”, Heiskanen sanoo.

Suomi vie raaka-aineita ja välituotteita, kuten sellua ja sahatavaraa. Vähän työtä vaativia tuotteita on puolet viennistä. Pitkän jalostuksen investointitavaroiden osuus on vähentynyt 27 prosenttiin.

”Vientimaana olemme palanneet 1980-luvun tasolle”, Heiskanen luonnehtii.

Taantuma on nyt kestänyt pitempään kuin 1990-luvun syvä lama, joka kuitenkin taannutti Suomea syvemmin kuin meneillään olevan, vuonna 2008 alkanut lama.

Lamasta voidaan Heiskasen mukaan puhua.

Heikko euro vauhdittaisi

Suomen talouskasvu on tänä vuonna kuluttajien luottamuksen varassa. Sen uskotaan nousseen. Maltilliset palkkaratkaisut ja veronkorotukset eivät ostovoimaa paranna.

Tulosopimus parantaa Suomen suhteellista kilpailukykyä. Muissa maissa korotetaan nyt palkkoja enemmän kuin meillä.

Suomen kilpailukyky paranee viennissä. Työn yksikkökustannukset alenevat prosentin tänä ja ensi vuonna. Palkkakilpailukyky kohenee 2,5 prosenttia euroalueeseen nähden.

Heiskanen haluaa lisää maltillisia tuloratkaisuja. Kilpailukyky on edelleen yhdeksän prosenttia heikompi kuin vuoden 2008 jälkeen. Silloin innostuttiin suuriin palkankorotuksiin.

”Heikko euro auttaisi vientiä.”

Ekonomisti **Tomi Hirvonen** OP-Pohjolasta sanoo Euroopan Keskuspankilla EKP:lla keinoja löytyvän. Setelikannan lisääminen on yksi sellainen. Koron alentaminen on lähes käytetty.

Heiskanen ennakoi EKP:n korottavan ohjauskorkoaan vuonna 2016. Mahdollista tämä on jo ensi vuoden lopulla, jos talous kovasti ripeytyy.

JUHANI VIITALA

K-ryhmä aikoo työllistää tuhat nuorta

K-kauppojen ja Keskon tavoitteena on työllistää tuhat alle 25-vuotiasta vuoden loppuun mennessä. Ohjelma on ryhmän vastaus nuorisotakuuseen.

K-ryhmä on varannut nuorten työllistämiseen 100 000 euroa.

”Nuorille tarjotaan joko työpaikkaa, oppisopimusta tai työkokeilua”, Keskon henkilöstöjohtaja **Ari Svensk** kertoo.

K-ryhmä rakentaa samalla pysyvää toimintamallia nuorten työllistämiseksi. Lähtökohta on työvoiman tarve.

”Tarvitsemme monenlaisia osaajia, ja meillä on paljon nuorille sopivia työtehtäviä.”

Työyhteisön rakenne on Svenskin mukaan tärkeä. Tarvitaan sopivasti eri-ikäisiä työntekijöitä. Arvokasta on osaamisen siirtäminen nuorille ikääntyneiltä työntekijöiltä.

K-ryhmä työllisti viime syksynä 520 nuorta nuorisotakuun kautta.

Iso osa tekee töitä kassalla

K-ryhmän projektikoordinaattori **Johanna Kinnunen** ilahtuu nuorten työntekijöiden kysynnästä monille aloille.

Suuri osa työskentelee ruokakaupoissa kassalla. Juuri valmistuneita sijoittuu mekaanikoiksi ja autonasentajiksi. Näistä työntekijöistä on pulaa.

Nuoria työllistetään normaalin palkkauksen lisäksi palkkatuella. Oppisopimuksella on otettu nuoria saamaan työkokemusta ja työkokeilua.

Oppisopimuskoulutus on Kinnusen mukaan nousussa. Nuorisotakuulla sitä suorittavilta puuttuu ammatillinen tutkinto peruskoulun tai lukion jälkeen.

”Syksyllä työllistetyistä nuorista joka kymmenes tähtää oppisopimuksella merkonomin tutkintoon”, Kinnunen kertoo.

Mikkeliläinen **Juho Pettinen** työllistyi aluksi palkkatuella päivittäistavarakaupassa. Miehellä on sähköalan peruskoulutus. Kaupassa hän innostui oppisopimuksesta.

”Kahden ja puolen vuoden kuluttua minulla on suoritettuna toinenkin tutkinto, toivottavasti.”

UP/TIINA TENKANEN

FAKTAT

Kauppa työllistää nuoria

Nuorisotakuun piiriin kuuluvat työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautuneet nuoret. Heitä on 35 900.
Takuun piiriin kuuluvat myös 25–29-vuotiaat vastavalmistuneet työnhakijat. Heitä oli marraskuussa 2 900.
Noin 110 000 alle 30-vuotiasta nuorta on pelkän perusasteen koulutuksen varassa.
Kaupan ala työllistää 300 000 henkilöä. Kaupassa työskentelee joka viides työssä oleva alle 25-vuotias.

Valion maitokiista ratkeaa aikaisintaan maaliskuussa

Valion ja Kilpailu- ja kuluttajaviraston kiista Valion maidon hinnoittelusta on osoittautunut odotetun visaiseksi. Markkinaoikeuden ratkaisu siirtyy ainakin maaliskuuhun, maitoyhtiö kertoi uutiskirjeessä maanantaina.

Kiistaa alettiin puida markkinaoikeudessa marraskuussa, ja ratkaisua odotettiin alunperin ennen vuoden vaihdetta.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto katsoi vuosi sitten joulukuussa Valion käyttäneen saalistushinnoittelua ja kilpailulain vastaisia toimia vuosien 2010–2012 perusmaitomarkkinoilla. Virasto esitti Valiolle yli 70 miljoonan euron seuraamusmaksua.

Valio katsoo toimineensa liiketoiminnan kannalta kannattavasti. Suurin näkemysero koskee uutiskirjeen mukaan Valion roolia osuustoiminnallisena yrityksenä.

Lappeenrannan teknillisen yliopiston professori **Iiro Jussila** piti viranomaisten ymmärrystä osuustoiminnasta ohuena pari viikkoa sitten Maaseudun Tulevaisuuden haastattelussa (10.1.).

Mikäli markkinaoikeuden päätös ei tyydytä, osapuolet voivat valittaa asiassa korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Viime kädessä kiistan voi viedä EY-tuomioistuimen ratkottavaksi.

Maitomarkkinat saivat uutta maisteltavaa pari viikkoa sitten, kun Valio toi kauppoihin edulliset maitojuomat, jotka se nimesi Arkimaidoiksi.

Arkimaidot ovat Valion perusmaitoja tuntuvasti edullisempia,

Valio korotti vuosi sitten helmikuussa perusmaitojen hintoja 30 prosenttia vedoten kilpailuviranomaisen päätökseen. Valion markkinaosuus kuluttajamaidoissa on laskenut 34 prosenttiin.

Ennätysvuosi

Valion viime vuodesta näyttää muodostuvan taloudellisesti erinomainen. Myynnin arvo on nousemassa kaikkien aikojen ennätykseen, toteaa toimitusjohtaja **Pekka Laaksonen** Valiolta.

Maitotuotto ja sen pohjalta tuottajaosuuskunnille maksettava tilityshinta ovat nousemassa korkeammaksi kuin koskaan aiemmin Valion historiassa, Laaksonen kertoo. Myös Suomen maidontuotanto on kääntynyt hienoiseen nousuun.

Laaksosen mukaan tuuriakin on tarvittu. Hera- ja maitojauheiden hinnat ovat olleet hyvin korkealla.

VEIKKO NIITTYMAA

VALIO

Valio toi pari viikkoa sitten markkinoille Arkimaidon.